

Information med anledning av CWD hos vildren och älg i Norge

Bakgrund

I april 2016 avlivades en vildren i sydvästra Norge med sjukdomen Chronic Wasting Disease, CWD. Fallet är det första kända i Europa. Nu har CWD även påvisats hos en [älgko](#) i Sörtröndelag i Norge, cirka fem mil från svenska gränsen. Uppföljande undersökningar som att provta fler djur samt spåra smittan pågår i Norge. I dagsläget finns inga restriktioner för att sälja eller äta kött från hjortdjur.

Vi vill med denna information ge en kort summering av läget samt göra er uppmärksamma på att svenska myndigheter nu arbetar med att lägga upp en strategi för övervakning av CWD. Sjukdomen har aldrig påvisats i Sverige men vi behöver få en bättre bild av läget i landet. I första hand behöver vi intensifiera den passiva övervakningen (till exempel upphittade döda hjortdjur eller djur med symptom) och ber därför om hjälp med att skicka in hjortdjur för undersökning. För mer information se bifogad provtagningsinstruktion.

Fakta

- Chronic Wasting Disease CWD är en prionsjukdom som är känd hos olika hjortdjur i Nordamerika sen 1960-talet. CWD tillhör gruppen prionsjukdomar, i den gruppen ingår bland annat scrapie och bovin spongiform encefalopati, BSE, även kallad "galna ko-sjukan".
- CWD har aldrig påvisats i Sverige. På grund av att fall hos hjortdjur nu påvisats i Norge går det inte att utesluta att den även finns i Sverige. Senast vi undersökte om CWD finns hos hjortdjur i Sverige var 2007.
- CWD kännetecknas av förändringar i hjärnan vilket leder till neurologiska symptom, avmagring och död.
- Det finns inga kända fall av smitta till människa, vare sig direkt från djur eller via mat.
- Myndigheterna arbetar nu med att lägga upp en strategi för övervakning, för att få en bättre bild av läget i Sverige.

Frågor och svar

Hur smittar CWD?

Smitta kan ske genom kontakt mellan hjortdjur eller indirekt genom att friska djur kommer i kontakt med smittämnen i miljön. Sjuka djur utsöndrar smittsamma prioner i saliv, urin och avföring. Smittämnet är mycket motståndskraftigt och kan överleva länge i lerhaltiga jordar. Störst risk för spridning av smitta är vid förflyttning av infekterade djur.

Finns det risker för människa?

Det finns inga kända fall av smitta till människor eller andra djur än hjorddjur.

CWD har varit känt i USA i snart 40 år, och är vanligt förekommande hos hjorddjur i flera stater, men liksom för scrapie hos får har man inte sett något samband mellan CWD och prionorsakad sjukdom hos människa. Det går dock inte att helt utesluta att det finns en risk för smitta till människa.

I områden i USA som har hög förekomst av sjukdomen avråder man från att äta konstaterat smittade djur. Detta är i linje med generella rekommendationer vad gäller livsmedelshygien, det vill säga att man inte ska äta sjuka djur.

Vad gör jag om jag hittar renar, älgar eller andra hjorddjur med symptom som skulle kunna vara CWD?

Kontakta SVA och avdelningen för patologi och viltsjukdomar för diskussion om eventuell provtagning. Se även bifogad provtagningsinstruktion.

För övriga frågor, kontakta Jordbruksverket på telefon 0771-223 223.

Mer information

www.sva.se

www.mattilsynet.no